Funcționarii eliminați dela stat
nu vor putea fi angajați la particulari

x

Circulara ministerului de interne către întreprinderile comerciale și industriale

Pe baza articolelor 26 și 27 din legea pentru apărarea ordinei în stat, d. Armand Călinescu, ministru de interne, a dat următoarea circulară tuturor întreprinderilor comerciale și industriale:

„Avem onoare a vă aduce la cunoștință că în cadrul măsurilor de menținere a ordinei, guvernul îndepărtează din serviciu funcționarii dovediți că au înfrânt legile în vigoare.

Acești indezirabili în serviciul statului vor căuta plasament în întreprinderile particulare, unde vor contamina personalul existent, producând perturbațiuni și defecțiuni în bunul mers al serviciului.

Pe de altă parte, chiar în prezent, în unele instituțiuni particulare se găsesc elemente cari, cu sau fără știrea conducerii, se dedau la acțiuni cu caracter politic, neîngăduite și cu tendințe de turburare a ordinei.

In interesul instituțiunii ce comandați, vă rugăm să luați și d-voastră măsuri pentru verificarea și controlul întregului personal, îndepărtând din serviciu pe toți acei dovediți că desvoltă o activitate extra-funcționărească dăunătoare ordinei și intereselor generale ale statului, iar la viitoarele angajări de funcționari, sau orice fel de personal, să se țină seamă de trecutul lor, pentru a nu primi elemente îndepărtate din serviciul statului pentru acțiuni subversive.

Ținem să vă atragem atențiunea că orice constatare făcută de autorități la vreuna din instituțiile particulare, unde personalul în serviciu ar desfășura o acțiune potrivnică intereselor statului sau ordinei publice, se va resfrânge, ca răspundere și sancțiuni și asupra conducătorilor, în conformitate cu legea pentru apărarea ordinei în stat".

Enigma economiei germane

xx

Insemnări dintr'o recentă călătorie

Un gol însemnat în economia germană și care de ani în șir formează platforma de agitații și de revendicări, pe plan internațional, a exponentilor săi politici, este, neîndoelnic, lipsa de aur și de materii prime. Și aurul și materiile prime sunt forme ale capitalului, care ,în sistemul economic de până acum, s'au dovedit într'adevăr hotăritoare în sustinerea activităților productive și în regularea raporturilor de credit și de plăți în schimbul intern și extern.

Dar, precum se știe, în producerea avuțiilor, alături de capital, joacă un rol tot atât de important și factorul **muncă**. Ei bine, sub imperiul necesităților, străduința conducătorilor de azi ai destinelor germane, este ca în raporturile de colaborare dintre capital și muncă să pună accentul mai mult pe factorul muncă decât pe factorul capital, tocmai în scopul de a suplini, printr'un supra-efort al muncii, lipsa capitalului, adică a aurului și a materiilor prime. De aci încordarea fizică si cerebrală a poporului german de a-și spori până la paroxism posibilitățile de producție în ramurile în care economia germană a fost până acum deficitară; de aci sforțările urmărite în laboratoare și uzine pentru creiarea pe cale artificială a produselor pe care solul și subsolul țării i le refuză.

Nu știm care va fi rezultatul final, dar lupta aceasta pe viață și pe moarte pentru înfrângerea vitregiei condițiunilor naturale hărăzite acestui popor, lupta pentru suplinirea lipsei disponibilităților de aur și materii prime, lupta pentru înlăturarea tuturor strâmtorărilor materiale datorite fie imprejurărilor, fie propriilor greșeli politice dinainte și după război ,este — trebue să recunoaștem — o demonstrație a forței de rasă, care impune și înfricoșează.

Germania întreagă este azi o vastă uzină, în care focul furnalelor și încordarea brațelor nu cunosc repausul nici ziua nici noaptea.

Nimeni nu crâcnește, pentrucă, dela savant până la lucrător, toată lumea știe că destinele germane sunt în funcție de forța germană. Și nimănui nu-i arde de grevă sau de săptămâna de 40 de ore, pentrucă acolo toată suflarea e pătrunsă de realitatea că numai aspra muncă și aspra disciplină sunt creiatoarele „forței germane", forță unanim mărturisită drept singura chezășie de împlinire a viselor imperialiste ale Germaniei de totdeauna.

Nu mai e locul, deci, să ne mirăm că partea leului în uriașa muncă la care vedem înhămat azi poporul german este rezervată producției de război. O producție neeconomică și extrem de costisitoare, — desigur, întemeiată pe investițiuni uriașe și continui, deși neproductive. Ei bine, misterul rămâne deschis tocmai asupra acestui punct: CUM SE FACE CA O ECONOMIE LIPSITA DE ATATEA POSIBILITAȚI NATURALE, LIPSITA DE REZERVE DE AUR ȘI DE NUMERAR, LIPSITA DE CREDIT EXTERN, AȘA CUM ESTE ASTAZI ECONOMIA GERMANA, POATE SA SUSȚIE TOTUS O SFORȚARE ATAT DE EXTRAORDINARA, FARA SA SE ROSTOGOLEASCA IN CATASTROFA FALIMENTARA?

Cheia misterului — încă odată o spunem — o găsim tocmai în puterea de muncă, în disciplina colectivă, în încrederea acestui popor în forțele și în steaua destinelor lui, încredere împinsă până la fanatism prin darurile de sugestie ale unui singur om, socotit de întreaga suflare germană drept trimis al Providenței.

Intr'un articol publicat cu prilejul vizitei d-lui Hitler în Italia, d. dr. Schacht, președintele Băncii Reich-ului, explică astfel secretul statelor autoritare de a-și creia mijloace proprii pentru imensele lor investiții:

„Guvernele noastre autoritare, — spune d-sa — *posedă secretul cu ajutorul căruia pot impune cetățenilor eforturi și sacrificii, care apar celorlalte țări ca o enigmă de nepătruns. Noi, cei din Italia și din Germania, cunoaștem acest secret: El nu e altul decât convingerea nezdruncinată a poporului că Italia se reazimă întreagă pe Mussolini, iar Germania pe Hitler. Personalitatea acestor doi mari bărbați de stat a creat această încredere, iar succesele lor au justificat-o pe deplin. Așa se explică totul. Munca, sacrificiul și încrederea sunt stâlpii care sustin edificiul financiar, de o parte și de alta a Alpilor".*

Iar în restul articolului, d. Schacht arată cum și-au creat bani proprii cele două țări, uzând în largă măsură de creditul statului. Dar nu ca să umple cu banii procurați golurile bugetare, ci pentru a desvolta forțele productive ale țărilor respective, producând bunuri noui și transformând astfel banii de hârtie emiși, în bani adevărați, în bani sănătoși.

Dar d. Schacht consideră drept bunuri indirect productive chiar unele din cele destinate necesităților militare, de îndată ce admitem că fără ele s'ar primejdui întreaga economie națională. Este însă și d-sa de acord, că asemenea bunuri, care nu ajung în circuitul economic, nu trebue și nu se pot finanța numai prin tipărirea de bancnote. Banii pentru aceste scopuri au fost procurați, deci, din economiile supra-activităților productive și din sarcini echitabil repartizate tuturor categoriilor de cetățeni.

Așa se explică — încheie d-sa — dece finanțele Italiei și Germaniei nu sunt prea încărcate, dece monedele le-au rămas intacte, iar economia lor deosebit de productivă.

Numai că chestiunea are, precum vom vedea, și alte fețe.

H. I.

Comemorarea lui B. Delavrancea

Vineri, la ora 6 seara, în aula de festivități a Ligii Culturale, societatea „Istoria și Arta", de sub președinția d-nei Smara Gheorghiu, a comemorat, în fața unei numeroase și alese asistențe, în frunte cu distinsele urmașe ale lui Barbu Delavrancea, pe marele artist al slovei și al cuvântului, pe nemuritorul Delavrancea. Publicistul Victor Bilciurescu a adus, cu acest prilej, o prețioasă contribuție, evocând interesante momente dintr'o viață trăită aproape neîntrerupt laolaltă, dela 1876 până la 1891 și citind fragmente din opera și din cuvântările lui, cari au făcut epocă în vremea aceea.

Au mai vorbit: un domn pensionar, fost funcționar superior în ministerul comunicațiilor pe vremea când marele dispărut era titularul acelui departament, scriitorul Mihăescu-Nigrim și d-na prezidentă care a povestit amintiri dela ședințele literare din casa d-sale, la cari luau parte soțul d-sale, regretatul profesor Gârbea, Delavrancea și alții.

Ședința viitoare, ultima până după vacanță, Vineri 3 Iunie, la 6 seara.

Războiul aerian
și industria națională

După 1920, ideia războiului aerian a căpătat o mare desvoltare. Conform acestei desvoltări, țelurile ce i s'au încredințat au fost următoarele:

Să distrugă orașe, noduri importante de comunicații, gări, lucrări de artă, fabrici, stabilimente militare, să terorizeze populația, care înebunită de groază să renunțe la război și să se supună voinței atacatorului.

Așa era văzut războiul aerian în 1920 și de aceea a luat importanță *„Apărarea aeriană"*.

Exista apărare aeriană și în trecut, dar pe o scară foarte redusă.

In ultimul timp însă, progresele făcute de apărarea aeriană întrec pe cele făcute de aviație.

De pildă: de unde în războiul mondial trecut, pentru a doborî un avion, artileria aeriană trebuia să tragă câte-va zeci de mii de proectile, astăzi sunt de ajuns 10—20 de proiectile, pentru a obține aceleaș rezultat.

Astăzi nu mai există țară care să nu-și fi organizat o apărare aeriană.

Concepția războiului aerian s'a modificat în sensul că țelurile lui s'au micșorat.

Nimeni nu mai crede acum, că se poate șterge de pe fața pământului un oraș întreg printr'unul sau chiar mai multe bombardamente aeriene.

In regiunea unde va locui capul statului, membrii guvernului etc., vor exista baterii de artilerie antiaeriană, așa de perfecționate încât, la o simplă apăsare pe un buton electric, se va deslănțui un foc așa de violent, că va interzice complect zborul avionului inamic în acea zonă etc.

Dacă însă războiul aerian a renunțat la unele țeluri, în schimb și-a dublat intensitatea asupra altora.

Dându-și seama că punctul nevralgic într'un război îl constitue elementul de producție al țării, *războiul aerian și-a propus să distrugă toată industria țării inamice.*

Convingerea actuală este că o bombă căzută asupra casei unui particular este o bombă pierdută pentru interesul cauzei, căci moartea a 4—5 indivizi nu poate zdruncina moralul unui popor de câte-va zeci de milioane, iar distrugerea unui imobil oarecare nu modifică cu nimic bunul mers al vieței unui stat.

Pe când dacă aceiași bombă cade asupra unei mari fabrici de pâine sau de tunuri, efectele sunt cu totul altele.

Prin urmare, într'un viitor război industria va forma ținta atacurilor aeriene. Și cu cât industria unei țări este mai mică, cu atât distrugerea ei se va face mai repede.

Cu multe jertfe și străduințe am reușit să ne înjghebăm un început de industrie. Ar fi o crimă ca, acum, să o lăsăm pradă unui eventual război aerian.

Dându-și seama de acest adevăr, conducătorii țării au legiferat mijloacele de apărarea industriei noastre naționale.

Rămâne acum ca industria însăși să-și dea seama de primejdia ce o amenință și, trecând cu vederea micile jertfe materiale de moment, să-și organizeze apărarea pasivă întocmai așa cum a fost reglementată de autorități, ținând seama că. *sabotând industria națională sabotează nu numai țara, dar și bunul propriu.*

Col. GRIGORIU MIHAIL

Trei accidente mortale de automobil

UN ACCIDENT PE SOSEAUA PLOEȘTI-BUZAU

Ploești, 22 Mai

Un grav accident de circulație s'a întâmplat pe șoseaua Ploești-Buzău.

Automobilul nr. 3212 B., proprietatea morii Orzaru, condus de șoferul Timofte Bunescu, din București, mergând cu viteză mare spre Buzău, a voit să ocolească o căruță, care venea din direcția opusă, la ieșirea com. Bucov (Prahova).

In această manevră, mașina a lovit puternic cu aripa stângă, pe Profira V. Crifșoreanu din Bucov, aruncând-o în șanțul șoselei.

Femeia a fost ridicată spre a fi dusă la spitalul „Boldescu", din localitate, dar pe drum a încetat din viață.

Cadavrul a fost transportat la morga spitalului „Movilă".

ALT ACCIDENT PE ȘOSEAUA BUCȘANI-MARCEȘTI

Târgoviște, 22 Mai

Un accident mortal de automobil s'a întâmplat azi pe șoseaua Bucșani-Mărcești.

Pe când Ion M. Ion, de 27 ani, originar din com. Mărcești, servitor la d. Mihail Popescu-Bucșani, mergea cu bicicleta pe șosea, a fost călcat de autocamionul depozitului de bere „Azuga", din Târgoviște, condus de d. Ion Vasilescu, proprietarul depozitului.

In stare muribundă, victima a fost dusă la spitalul județean, unde, a murit după două ore de chinuri.

ȘI UN ACCIDENT LANGA CIOCANEȘTI

Un grav accident de automobil s'a întâmplat Duminică pe șoseaua București - Pitești, în dreptul comunei Ciocănești, dincolo de pădurea Răioasa. Un automobil de piață, venind dela Târgoviște și având la volan un șofeur beat, a intrat într'un grup de trei oameni, omorînd pe doi din ei și rănind grav pe al treilea.

Alte amănunte lipsesc.

SCRISORI DIN ITALIA

Pe Riviera cu presa străină

de ZOE GÂRBEA TOMELLINI

Am fost invitată de președintele federației italiene de presă din Genova care mai este și șeful tutulor teatrelor lirice din toată Italia — d. Carrado Marchi — să iau parte la excursiunea organizată în onoarea ziariștilor străini după vizita Ducelui.

Două autobuse pe care e scris în litere mari *stampa italiana* și *stampa estera* anunță poporului adunat dealungul celor șaizeci de kilometri, că trece a patra putere... Dacă pentru discursul important ținut de Mussolini au alergat aici cei mai mari gazetari italieni, cei străini și-au trimes doar reprezentanți ai agențiilor, ceea-ce a supărat bine înțeles pe ministrul Alfieri. Câți-va germani în uniformă, câteva femei câțiva americani cari trăesc de mult la Roma, vre-o doi francezi. Totuși această plimbare pe coasta înflorită a mării, printre vilele cățărate ca niște cutiute pe colinele cu măslini, lămâi și palmieri, printre străzile ce șerpuesc strânse de grădini suspendate sau săpate în stâncile aspre ale Liguriei.

Clopote de biserici pe Riviera

Dela Genova m'au ajutat să aflu părerile lor asupra aluziilor din discurs ; la *Quarto* unde d'Annunzo a ținut înflăcărate sale discursuri în 1914; la *Nervi* cu renumita-i promenadă croită în coapsa muntelui ce coboară în mare; la *Sori* unde cred că n'a rămas acasă nici un om, căci toți sunt pe podul împodobit cu garoafe roșii; la *Recco* unde cu ingenioasă răbdare cine-va a scris cu litere mari pe suprafața mării: „Trăiască Ducele" probabil vopsind pluta în alb; la *Santa Margherita* copleșită de flori, de parfum de portocale și înviorată de costumele vechi naționale, purtate de femei și fete frumoase cari lucrează înșirate pe stradă la renumitele dantele ca de *torchon;* la *Rapallo* elegantă, grațioasă, cochetă plină de turiști din toate țările; la *Zoaghi* cu faimoasele-i țesături de damasc și catifea genoveză; la orașul *Chiavari* cu podoaba-i de leandri mari cât salcâmii pe toate străzile, cu monumentele-i donate de cetățenii îmbogățiți mai toți în America; și în sfârșit la *Sestri Levante* unde Ducele trebue să se îmbarce pe o torpedimieră spre a se întoarce la Genova pe mare, e un voiaj într'adevăr triumfal:

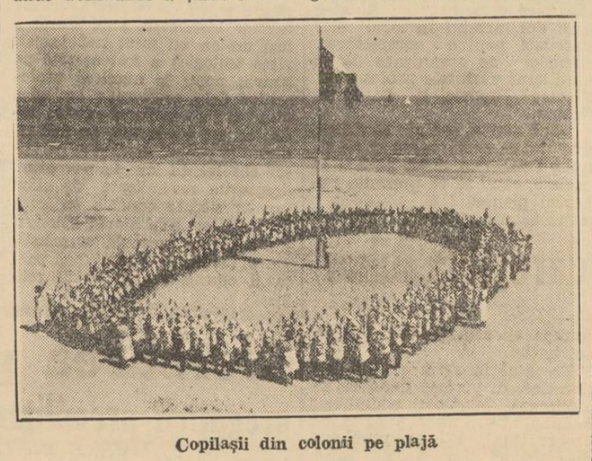

Copilașii din colonii pe plajă

Ori câtă fantasie sau imaginație ar avea un biet ziarist e greu să descrie nu numai dragostea cu care toți și-au împodobit ferestrele, balcoanele, colonadele, arcurile sau bărcile cu mii de steaguri, damascuri, covoare prețioase, cuverturi sau țoale, dar mai ales entuziasmul atât de măsurat de obiceiu la acest popor genovez de navigatori tăcuți, chibzuiți realiști și foarte puțin expansivi! Au așteptat dela ora unu până la șapte seara înșirați aproape fără întrerupere de alungul acestor 60 de klm. Copilașii numiți — „copiii lupoaicei"— căci până azi la Roma în grădina Capitolului o lupoaică vie întreține tradiția, — Balilla, avangardiștii, marinaretti, miliția, cămășile negre, fetițele în alb, copiii din coloniile marine, din azile religioase de călugărițe, din dispensare; preoții în odăjdii, personalitățile cari au dat sute de mii de lire pentru construirea atâtor opere de binefacere socială, atâtea maternități, atâtea case „ale Lictorului" ca cea pe care a impodobit-o cu sculpturi expresive artistul Morera, și pe care peste câteva minute cardinalul o va sfinți și Ducele o va inaugura. Noi asistăm la un fel de repetiție generală. Sus pe turn, ca la operă, ca să dea semnalul când vor vedea cortegiul în zare, doi tineri cu trompetele văd pe chestorul Buzzi în primul automobil și greșesc dând alarma. Muzica începe marșul, steagurile se ridică falnic, copiii vântură batistele, toți strigă în două silabe vorba Du ce. Araizi au greșit : steagurile coboară scârțâind, șeful de orchestră exasperat trânteste notele, colegul hitlerian bombăne un *verfluchter* căci întârzierea de o oră și jumătate îl va face să piardă telefonata la Berlin, americanul dela „Associated press" se teme că va perde trenul spre Roma, francezul dela Agence Havas fumează nervos, comentând ironic ordinul „de a fi cât mai entuziasti"...

Numai că astfel de ordine și excese de zel fac pozne. Atâta au strigat de mult acești cetățeni cari nu'l văzuseră în viața lor pe Duce, încât deși a încercat de două ori să le spue că: cu credința lor a construit Italia — imperială *pe care-o va face și mai mare"* încât totul a fost zadarnic ! Așa că Mussolini cu acea mimică expresivă și irezistibilă, ca și cum ar fi zis : poftim de le fă âstora un discurs dacă poți — a început să râdă, ne-a salutat pe toți volos ca niciodată, și s'a îmbarcat. Noi am discutat cu aprindere la întoarcere unele fraze, — unele aluzii din discurs, unele pregătiri, unele fatale înlănțuiri de fapte cari pot precipita evenimentele, discuții cari nu-i împiedicau pe ziariștii străini, uimiți de splendoarea iluminațiilor, să întrerupă din când în când cu câte un: *c'est fantastique !* zis în toate limbile. Dar ceeace a întrecut orice văzusem până acum în alte orașe ca grandiozitate a fost incendiul unei coline din fața gării și a întregei Pieți cu monumentul Eroilor în momentul când Ducele foarte emotionat, a părăsit Genova în sunetele muzicei a 50.000 de marinari, în cursa torțelor purtate de studenți pe urma trenului...

Comemorarea mitropolitului Venia min Costache

oxo

Festivitatea organizată de Cercul ieșenilor din București, la Ateneul Român

Din inițiativa Cercului ieșenilor din București, s'a ținut Duminică, la Ateneul Român, o ședință festivă de comemorare a marelui mitropolit al Moldovei, Veniamin Costache.

Cuvântarea d-lui Gr. Trancu-Iași

D. GRIGORE TRANCU-IAȘI, fost ministru, președintele Cercului ieșenilor, deschizând ședința, la ora 11 dim., a arătat că Cercul ieșenilor, urmând seria marilor comemorări ale iluștrilor reprezentanți ai vieții culturale a Moldovei, comemorează azi luminoasa figură a marelui mitropolit Veniamin Costache.

Cât a fost de iubit Veniamin Costache, se vede din petiția pe care toți cetățenii Iașului, indiferent de stare, o adresează Domnitorului cerând revenirea lui în scaunul metropolitan. „Ne lipsește mângâierea duhovnicească", scriau ei cerând readucerea în scaun a adevăratului lor păstor.

Am arătat, într'un articol publicat în „Universul", ce a realizat mitropolitul Veniamin Costache. Țin să subliniez acum opera lui la mitropolia și la seminarul din Iași, unde și-a pus el sufletul și unde a fost dat să se adune reprezentanții țării, în vremurile acelea de restriște de la 1918, cu care ocazie au venit, în România aceea ciuntită, reprezentanții României celei Mari.

E datoria noastră să evocăm figurile mărețe ale neamului, cum a fost aceea a lui Veniamin Costache, care nu se mulțumia să oficieze numai în altarul bisericii, ci predica în altarul sfânt al neamului.

Am stat și eu pe aceeași stradă Lozonschi, din Iași, unde erau așezămintele lui. Și nu pot să nu evoc figura evlavioasă a acelei maici Elisabeta Costache, pe care a pictat-o Grigorescu, ca sfântă, în mânăstirea Agapia.

Opera oamenilor mari nu e numai în viața lor, ci în ceeace rămâne pe urma lor. Și mitropolitul Veniamin a fost unul dintre aceștia, care a lăsat ceva în urma lui. El nu concepea biserica fără patrie și patria fără biserică.

Iată de ce, salutând aici pe urmașii marelui mitropolit, cari se găsesc în mijlocul nostru, pe reprezentantul I. P. S. Patriarh și ai mitropoliților Moldovei și Bucovinei, le arătăm și lor și tuturor, că înțelegem să păstrăm vii în sufletul nostru faptele lui, cari ne pot servi de îndrumar.

Nu putem uita opera marelui mitropolit. Și urăm celor cari se adapă la lumina școalei lui, ca din mijlocul lor să răsară și patrioți și cărturari și preoți de seama lui.

Cuvântarea P. S. vicar Veniamin

P. S. VENIAMIN, vicarul Sf. Patriarhii, vorbind în numele I. P. S. Patriarh, care se află departe, ca reprezentant al țării, începe prin creștinescul „Christos a înviat !"

Era o vreme — continuă P. S. Sa — când boerii se ocupau îndeaproape de biserică, înzestrau sfinte locașuri și dintre ei ieșiau chiar episcopi și mitropoliți de seamă. Așa era pe vremile acelea. Și ne amintim dintre ei, pe Teoctist, pe Dosoftei, creatorul poeziei românești, pe Iacob I și pe Iacob al 2-lea, Stamate, care a tipărit cele dintâi cărți didactice; apoi pe Sofronie și Calinic, din neamul boerilor Miclești, după cari a urcat scaunul metropolitan Veniamin Costache. El s'a născut la 1768. A învățat întâi limba grecească, apoi a studiat în școala sistematică dela Trei Ierarchi. Dar a fugit de aici, spre a se duce la mânăstirea Neamțului, căci idealul lui era viața călugărească. Dar înainte de a ajunge acolo, părinții i-au dat de urmă și l-au adus acasă. Ei au consimțit apoi, la rugămințile unei rude, să-l dea pe copilul lor Vasile la călugărie, în mâinile episcopului Iacob Stamate, care l-a făcut diacon la vârsta de 15 ani, dându-i numele de Veniamin. De aci e făcut arhidiacon. Și în această calitate e chemat la Iași și făcut egumen al mânăstirii Sf. Spiridon.

Când ajunge mitropolit Iacob Stamate, el e ales episcop al Hușilor, în vârstă fiind de numai 24 ani. La 28 de ani, e trecut la Roman, iar la vârsta de 35 ani e chemat la treapta de mitropolit al Moldovei.

Blândețea, bunătatea, iubirea de săraci, religiozitatea, piozitatea, cultura, patriotismul erau calitățile sale. El a păstorit astfel până la 1842, când s'a retras din scaun de buna voe a sa, fiind chemat apoi întru Domnul, la 1846.

Viața lui e plină de multe fapte însemnate, atât pe terenul religios, cât și pe cel al patriotismului.

Până la el, limba românească era bună numai pentru popor, în timp ce în școală se învăța limba grecească. El stărue către domnitor de se înființează școli în limba română în mai multe orașe ale țării. Iar la 1804, întemeiază cel dintâi seminar pentru pregătirea preoților, la Socola și școala lui capătă în curând un mare renume, chiar peste hotare.

Mitropolitul Veniamin a înființat și o tipografie, din care multe cărți bune au ieșit. Și încheind, mă rog bunului Dumnezeu să ne învrednicească a avea cât mai mulți mitropoliți buni, de felul lui Veniamin, spre binele patriei.

In numele ministerului cultelor

Pr. EUGEN BARBULESCU, președintele asoc. generale a clerului „Ajutorul", vorbind în numele ministerului cultelor, a relevat importanța operei culturale a mitropolitului Veniamin Costache. Activitatea lui a fost dintre cele mai rodnice. Și izvoarele de apă vie, cari au țâșnit din mintea și din sufletul acestui mare ierarh, au udat vreme de mai bine de un veac, ogoarele culturii și credinței noastre creștine ortodoxe românești.

Numele lui Veniamin Costache rămâne în istoria culturii românești, alături de ale marilor săi înaintași: Antim Ivireanul, Andrei Șaguna, Nifon, Dionisie, Chesarie, etc., a căror simplă pomenire recheamă în minte mari fapte și neperitoare realizări.

In numele învățământului teologic

Pr. prof. V. IORDACHESCU, în numele facultății de teologie din Iași, a subliniat cât de adânc a pătruns figura marelui mitropolit Veniamin, în istoria bisericii românești, spunând că dacă am încerca să trecem cu vederea activitatea lui, n'am mai înțelege o bună parte din istoria bisericii și a culturii românești.

Apariția lui Veniamin Costache este cea mai strălucită dovadă că nu numai massele contribue la progresul culturii, ci și apariția unei personalități de seamă aduce contribuții de mare valoare în această direcție. Astfel, este de netăgăduit că activitatea lui Veniamin Costache a produs o adevărată iluminare a epocii în care el a trăit. Ea a corespuns unor mari necesități ale vremii. Iar pentru noi, comemorarea lui constitue o adevărată lecție de educație.

Pr. prof. arhim. IULIU SCRIBAN a făcut elogiul marelui mitropolit comemorat azi, vorbind în numele facultății de teologie dela Chișinău, care se consideră ca o prelungire a spiritului cultural inaugurat la Iași de mitropolitul Veniamin Costache.

Poate s'ar întrista azi mitropolitul văzând unele fapte ce se petrec în ctitoria lui. Căci viața monahală era mai frățească pe vremea lui.

Pr. prof. RELLE, vorbind în numele facultății de teologie din Cernăuți, amintește câteva episoade mai puțin cunoscute din viața marelui mitropolit, cum este acela al refugiului lui în Bucovina, la 1821, contribuind prin șederea lui acolo, la întărirea legăturilor de frăție ale românilor bucovineni și moldoveni. Și îndemnați de el, au trecut mai târziu în Moldava, bărbați de seamă ai Bucovinei.

Pr. dr. HARALAMBIE ROVENȚA, directorul internatului teologic Radu Vodă din Capitală, în numele facultății de teologie din București, a prezentat cele trei caracteristici esențiale ale personalității mitropolitului Veniamin Costache: aceea de creator și unificator de școală și cultură românească; de tip ideal de conducător de nație și biserică și de propovăduitor de românism de naționalism, în înțelesul modern al cuvântului, așezându-se în acest fel, în rândul creatorilor unității românești.

Alte cuvântări

Pr. PETRE PARTENIE, președintele asoc. generale a preoților din România, a subliniat că mitropolitul Veniamin Costache este un fericit exemplu pentru tineretul din toate timpurile, pentru munca, patriotismul și credința lui. El a fost și un precursor al unității spirituale a neamului, prin toată activitatea lui, prin patriotismul și opera lui culturală. Iar numele lui a trecut în istorie și în antologie.

Pr. D. GEORGESCU, în numele soc. ortodoxe naționale a femeilor române, a relevat activitatea mareului mitropolit pentru luminarea poporului și în deosebi a tineretului.

Pe părinții cari nu dau bune învățături fiilor lor, el îi socotia ca pe ucigași. Căci ucigașii despart numai trupul de suflet, iar aceștia despart și trupul de suflet și sufletul de Dumnezeu.

D. prof. ȘERBAN, în numele asociației transilvane pentru cultura poporului român (Astra), a arătat că viața mitropolitului Veniamin, ca și aceea a Astrei, mărturisesc că un popor merită să trăiască pentru ce poate da el bun omenirii.

Veniamin Costache s'a inspirat adesea din idelile celor de peste munți și a adus de acolo profesori pentru școala sa, legând astfel spiritul moldovean de cel ardelean.

D-sa face apoi o paralelă între marii ierarhi și cărturari din Ardeal și Moldova, a căror operă a fost hotăritoare pentru îndrumarea spirituală a neamului românesc. Biserica, prin reprezentanții ei, a fost cea mai creatoare de valori instituție a neamului.

D. ION BALTĂREȚU, student în teologie, a arătat că viețile marilor oameni ai neamului, cum a fost Veniamin Costache, servesc de cel mai bun îndrumar tinerilor cari se dedică slovelor cărții și mai ales celor bisericești. Și a relevat un episod dinspre sfârșitul vieții marelui ierarh, care, după o îndelungată arhipăstorie, a fost nevoit a se retrage, în 1842, la mânăstire, spunând că face aceasta din cauza povarei anilor, în realitate însă, pentrucă nu voia să ia asupră-și o schimbare a canoanelor.

D. ENE BRANIȘTE, în numele studenților în teologie din București, a arătat că una din marile virtuți ale mitropolitului Veniamin Costache, a fost aceea a muncii și cugetării în liniște și tăcere. El a fost pildă de modestie și cinste.

Dela el putem lua învățătură de a cinsti și a urma pe cei bătrâni bogați în ani și în fapte.

Elevul OLARU, dela seminarul Veniamin Costache, în numele pr. Negoiță, directorul seminarului, a arătat cum cresc copiii în școala lui Veniamin, mustrați de figura lui când nu-și fac datoria și fericiți atunci când își împlinesc rostul.

Spiritul și gândul lui trebuesc să se întrupeze în noi și numai atunci își vor fi atins scopul.

Elevul a terminat recitând imnul seminarului, de el alcătuit.

*

Corul soc. muzicale „Cezar Frank", de sub conducerea maestrului Ștefan Popescu, a intonat apoi: „Pre tine te lăudăm", „Iisus prunc", „Marș regal" și „Imnul regal", după care comemorarea s'a terminat, la ora 2 d. a.

L. V. M.

xxO◆Oxx

Un nou tip de avioane militare americane

Washington, 22 (Rador). — **Departamentul războiului a comandat o serie de avioane de luptă de un tip nou.**

Este vorba de un avion bimotor, prevăzut cu șase mitraliere și având cinci persoane pe bord.

Inovația cea mai de seamă constă în faptul că elicele acestor avioane sunt așezate în spatele aripilor, astfel ca vizibilitatea spre față să fie desăvârșită.

Citiți

UNIVERSUL LITERAR

care publică în facsimile o poezie inedită de Octavian Goga și versuri omagiale de d. George Gregorian, închinate memoriei ilustrului poet.

Un substanțial studiu de încadrare a „poetului pătimirii noastre" în lirica românească semnează d. Tudor Vianu, iar d. Marcu Beza și d-na Olga Crușevan-Florescu, prețioase amintiri și mărturii.

Amintirea poetului subtil și fin umorist, care a fost Gh. Topârceanu, este evocată de d-nii Victor Popescu și C. Fântâneru, iar d. G. Banea, autorul cărții de mare răsunet „Zile de lazaret", scrie rânduri pline de înțelegere despre poezia lui P. Cerna.

In restul sumarului semnează proză literară, impresii de călătorie și cronici felurite, d-nii : Dan Petrașincu (nuvelă), Pericle Martinescu (Insula Santorini), Traian Lalescu (nuvelă), Romeo Alexandrescu, Paul Miracovici, Cicerone Theodorescu, Mihai Niculescu, Radu A. Sterescu, Grigore Olimp Ion, M. Bărbulescu și alții.

Desene de Ioana Basarab, Drăgușescu, Ionescu-Silvan și Gh. Iliescu.

Cereți pretutindeni la chioșcuri și librării, „Universul Literar" Nr. 14, care apare Sâmbătă 21 Mai.

Exemplarul 5 lei.